

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 1 mars 1918 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om tillägg till 18 kap. 14 § strafflagen.

Närvarande: herrar Persson i Norrköping, Gezelius, Stärner *), greve Spens, Dahl, von Sydow, Tisell, Klefbeck, Pettersson i Bjälbo, Lindqvist i Kosta, Holmdahl, Strid, Johansson i Trollhättan, Ericsson i Åtvidaberg *) samt Johanson i Gäre.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom första kammaren väckt, till laguskottet hänvisad motion, nr 89, har herr *Jespersion* hemställt, att riksdagen ville för sin del besluta att vid 18 kap. 14 § strafflagen måtte göras en tilläggsbestämelse av följande innehåll:

»Ej må försäljare av tobaksvaror till minderårig, som ej fyllt femton år, försälja eller utlämna sådana varor. Förseelse häremot straffas med böter, högst femtio kronor.»

Till stöd för sin ifrågavarande hemställan har motionären anført följande:

»Det ständigt tilltagande tobaksmissbruket, särskilt cigarrettrökning och snustuggning, bland den uppväxande ungdomen, även minderåriga, måste ovillkorligen betraktas som en samhällsfara ur flera synpunkter. Om än rökning använd till mått icke i nämnvärd grad verkar skadligt för vuxna personer, är det otvivelaktigt, att det för ungdom, synnerligast minderåriga, har en skadlig inverkan på kroppskonstitutionen och särskilt på nervsystemet.

Eldsolyckor, och tillbud till sådana, å landsbygden hava även kunnat konstateras uppkomna genom av obetänksam ungdom bortkastade brinnande cigarretter.

*Motionärens
motivering*

Bruket av tobak bland ungdomen börjar oftast av ren obetänksamhet. Då det särskilt i dessa kris- och dyrtider väl behöves, att ungdomen använder de medel, som nu ofta förslösas på inköp av tobaksvaror, och som uppgå till avsevärda belopp, till nyttigare ändamål, måste det från alla synpunkter vara önskvärt att förhindra minderårigas tobaksinköp, vilket icke kan åstadkommas på annat sätt än genom förbud för dem som handla med tobaksvaror att försälja sådana till minderåriga.»

Utskottets
yttrande.

Frågan om åtgärder mot tobaksförbrukning särskilt bland ungdom har vid upprepade tillfällen varit föremål för riksdagens behandling, senast vid 1917 års riksdag, då i en inom andra kammaren väckt motion hemställdes, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes utreda och för riksdagen framlägga sådant förslag till lag, som på det mest effektiva sätt förhindrade tobaksbruket och särskilt cigarrettrökningen hos den uppväxande ungdomen.

Denna hemställan avstyrktes av lagutskottet, som i sitt utlåtande hänvisade till att riksdagen i skrivelser till Kungl. Maj:t hemställt, år 1906 att Kungl. Maj:t täcktes taga under övervägande, vilka åtgärder måtte kunna vidtagas till hämmande av minderårigas tobaksbruk, och, i den mån lösningen påkallade riksdagens medverkan, för riksdagen framlägga det förslag, vartill förhållandena kunde giva anledning, samt år 1912, att Kungl. Maj:t måtte snarast möjligt låta utreda, vad från det allmännas sida, särskilt genom upplysningsverksamhet, kunde åtgöras för att stödja strävandet att motarbeta missbruk av bland annat tobak, ävensom vidtaga de åtgärder, som därav kunde föranledas, samt vidare yttrade:

»Utskottet har inhämtat, att riksdagens skrivelser av åren 1906 och 1912 varit av Kungl. Maj:t remitterade till åtskilliga myndigheter för yttrande, att dylika yttranden numera inkommit till Kungl. Maj:t, att yttrandena för närvarande äro under bearbetning, samt att ärendena inom den närmaste framtiden komma under vidare behandling. Uppenbart torde vara, att därvid jämväl frågan om lagstiftningsåtgärder bliver övervägd. Med anledning av vad sålunda upplysts finner utskottet — med allt behjärtande utav vikten av frågans snara lösning och med framhållande att faran av tobaksbruket bland den uppväxande ungdomen under de senare åren långtifrån att hava minskats säkerligen ökats — riksdagens förnyade åtgärd icke kunna anses vara erforderlig.»

Utskottets hemställan bifölls av båda kamrarna.

Då nu förevarande motion har samma syftemål som den vid senaste riksdagen väckta, samt utskottet inhämtat, att åt särskilda jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 30 oktober 1917 tillkallade sakkunniga uppdragits att verkställa utredning och avgiva förslag angående bland annat åtgärder för motarbetande av missbruk av tobak, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 mars 1918.

På lagutskottets vägnar:

SVEN PERSSON.
